

СИЛАБУС
Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка
Кафедра філософії імені професора В.Г.Скотного

Назва курсу	Методологія історико-філософського дискурсу
Викладач	 Лімонченко Віра Володимирівна, доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософії імені професора В.Г.Скотного
Контактний тел.	0507734973
Е-mail:	limonchenko 57@ gmail.com
Консультації	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі он-лайн консультації через Skype або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити.

1. **Коротка анотація до курсу** – Дисципліна “Методологія історико-філософського дискурсу” є нормативною дисципліною циклу професійної підготовки, основними методами навчання якої є дискусійно-діалогічний,

пошуково-евристичний, дослідницький, коли навчальна робота безпосередньо переростає в наукове дослідження, в якому і проявляється ініціатива, самостійність та творчий пошук. Підсумковий контроль – екзамен.

2. Мета та цілі курсу:

Мета – систематизація і осмислення кола основних методологічних проблем історико-філософського дослідження, що сприятиме успішній реалізації теми наукового дослідження і стимулюватиме подальші пошуки.

Цілі – формування базових навичок методологічного аналізу, що практикується в історико-філософській науці; філософсько-методологічне забезпечення науково-професійної діяльності аспірантів і здобувачів; здатність адекватно сприймати і рефлексивно оцінювати пріоритети своєї професійної діяльності.

3. Формат курсу – Очний.

4. Результати навчання:

- володіння філософськими принципами та категоріями різноманітних парадигм історико-філософського дискурсу;
- вміння оперувати філософськими принципами та категоріями сучасних парадигм історико-філософського дискурсу;
- спроможність і потреба осмисленно-рефлексивного усвідомлення проблем сучасності;
- уміння задіювати історію філософії в якості методу власного наукового дослідження;
- здатність усвідомлювати значущість філософського мислення в умовах загрози людському існуванню.

5. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна к-сть годин
лекції	28
семінарські заняття / практичні / лабораторні	32

самостійна робота	90
-------------------	----

6. Ознаки курсу:

Рік викладання	семестр	спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ вибірковий
2016–2019	3	філософія	1-2	нормативна

7. Пререквізити: Необхідні обов’язкові попередні та супутні дисципліни: “Філософія як досвід мислення”; “Методологія філософсько-антропологічного дискурсу”.

8. Технічне й програмне забезпечення /обладнання: Вивчення курсу не потребує використання програмного забезпечення, крім загально вживаних програм і операційних систем.

9. Політики курсу:

Письмові роботи: Виконання творчих робіт, тестових завдань, конспект опрацьованих першоджерел.

Академічна доброчесність: Очікується, що роботи аспірантів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмових завданнях аспірантів є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Відвідування занять: Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що аспіранти відвідують усі лекції і практичні заняття курсу. Аспіранти мають інформувати викладача про неможливість

відвідати заняття. У будь-якому випадку аспіранти зобов'язані дотримуватися усіх термінів визначених для виконання усіх видів навчально-наукових завдань, передбачених курсом.

Література: Уся література, яку аспіранти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Аспіранти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

10. Схема курсу

Тема	Матеріали навчально-методичного комплексу
Історико-філософський дискурс як предмет методологічної рефлексії	Матеріали розміщені на: http://dspu.edu.ua/science/departments/graduate-school/metodic-materials/philosophy/
Типологія концепцій історії філософії	Матеріали розміщені на: http://dspu.edu.ua/science/departments/graduate-school/metodic-materials/philosophy/
Історія філософії як пізнавальний проект	Матеріали розміщені на: http://dspu.edu.ua/science/departments/graduate-school/metodic-materials/philosophy/
Історія філософії в контексті історії культури	Матеріали розміщені на: http://dspu.edu.ua/science/departments/graduate-school/metodic-materials/philosophy/
Історія філософії в контексті історії культури	Матеріали розміщені на:

	http://dspu.edu.ua/science/departments/graduate-school/metodic-materials/philosophy/
Екзистенціальний аспект історико-філософського процесу	Матеріали розміщені на: http://dspu.edu.ua/science/departments/graduate-school/metodic-materials/philosophy/
Історія філософії як метод	Матеріали розміщені на: http://dspu.edu.ua/science/departments/graduate-school/metodic-materials/philosophy/

11. Система оцінювання та вимоги

Сумарна підсумкова оцінка виставляється як середня за два семестри.

Упродовж першого семестру вивчення здобувач може набрати 100 балів, які включають бали за поточну успішність, співбесіду з лектором, індивідуальне завдання та підсумкову контрольну роботу. Підсумкова оцінка з дисципліни виставляється на останньому семінарському занятті за результатами поточного контролю з усіх видів навчальної роботи. Залік за талоном №2 і перед комісією проводиться в усній формі з оцінюванням за стобальною шкалою. Залік за талоном №2 і перед комісією проводиться в усній формі з оцінюванням за стобальною шкалою. Оцінка виставляється за шкалами оцінювання: стобальною, національною і ЄКТС:

Поточна успішність	Співбесіда з лектором	Індивідуальне завдання	Контрольна робота	Сума
50	25	15	10	100

Упродовж другого семестру вивчення здобувач може набрати 100 балів, які включають бали за поточну успішність, співбесіду з лектором, індивідуальне завдання та підсумкову контрольну роботу. Коефіцієнт погодження 0,6. Усний екзамен оцінюється у 100 балів, коефіцієнт погодження 0,4.

Поточна успішність				Екзамен
Відповіді на семінарських заняттях	Конспект джерел	Підсумкова контрольна робота	Сума	
60	20	20	100	100
Коефіцієнт погодження			0,6	0,4
Максимально можлива сума балів			60	40
Разом			100	

Сумарна підсумкова оцінка виставляється як середня за два семестри.

Екзамен за талоном №2 і перед комісією проводиться в усній формі з оцінюванням за стобальною шкалою. Оцінка виставляється за шкалами оцінювання: стобальною, національною і ЄКТС.

12. Базова література

1. Аверинцев С. С. Християнський аристотелизм як внутрішня форма західної традиції і проблеми сучасної Росії / С. С. Аверинцев // Аверинцев С. С. Риторика і істини європейської культурної традиції. – М. : Школа «Язика російської культури», 1996. – С. 319–329.
2. Ахутин А. В. Філософське існування європейської культури. Памяти Володимира Бибихина / А. В. Ахутин [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://bogoslov-club.org.ua/?p=5205>

3. Бахтин М. М. К методологии гуманитарных наук / М. М. Бахтин // Эстетика словесного творчества / М. М. Бахтин. – М. : Искусство, 1979. – С. 361–373. – (Из истории советской эстетики и теории искусства).
4. Блауберг И. И. Э.Брейе и М.Геру: два подхода к истории философии / И. И. Блауберг // История философии. – М. : ИФРАН, 2008. – № 13. – С. 69–88.
5. Брейе Э. Как я понимаю историю философии / Э. Брейе ; [пер. с фр. А. Гагонин] // Брейе Э. Философия Плотина. – СПб. : Владимир Даль, 2012. – С. 277–288.
6. Возняк В. С. История философии как школа мысли, школа извлечения уроков из опыта, школа человечности / В. С. Возняк // Диалектика духовной реальности. Философско-методологические исследования и воспоминания: Монография / В. С. Возняк, Н. В. Гусева. – Усть-Каменогорск: Казахско-Американский Свободный Университет, 2016. – 378 с. – С. 120–133.
7. Гадамер Г.-Г. История понятий как философия / Г.-Г. Гадамер ; [пер. с нем. В. В. Бибихин] // Актуальность прекрасного. – М. : Искусство, 1991. – С. 26–43.
8. Гадамер Г.-Г. Философия и герменевтика / Г.-Г. Гадамер ; [пер. с нем. В. С. Малахов] // Актуальность прекрасного. – М. : Искусство, 1991. – С. 9–15.
9. Гегель Г. В. Ф. Лекции по истории философии / Г. В. Ф. Гегель ; [пер. с нем. Б. Столпнер]. – СПб. : Наука, 1993. – 360 с. – (Слово о сущем).
10. Горський В. С. До питання про ідентичність історії філософії як науки / В. С. Горський // Наукові записки НАУКМА. Том 25. Філософія та релігієзнавство. – 2004. – С. 3–7.
11. Горський В. С. Структура простору історико-філософського дослідження / В. С. Горський // Наукові записки НАУКМА. Том 37. Філософія та релігієзнавство. – 2005. – С. 3–8.
12. Громов Роман. Brentano и Гуссерль как историки философии / Роман Громов // Логос. – № 6 (63) – 2007. – С. 75–97.
13. Джохадзе И. Ричард Рорти как историк философии / И. Джохадзе // История философии. – 2012. – №17. – С. 3–24.
14. История философии и культура. Интервью с А. Битовым, И. Золотусским, Ф. Искандером, В. Лакшиным, И. Роднянской // Историко-философский ежегодник '87. – М. : Наука, 1987. – С. 279–285.
15. Колінгвуд Р. Дж. Ідея історії Р. Дж. Коллінгвуд ; [пер. з англ. О. Мокровольський] // . – К. : Основи, 1996. – 615 с.
- §6. Геродот і Фукидід. §5. Декарт. §3. Кант. §2. Німеччина. Віндельбанд. Ріккерт. Зіммель. Дільтей.
16. Лавджой А. О. Историография идей / А. О. Лавджой ; [пер. с англ. С.В. Хлуднева] // С.В. Хлуднева // История философии. – М. : ИФРАН, 2005. – № 12. – С. 158–169.

17. Лимонченко В. В. История философии как познавательный проект / В. В. Лимонченко // Історія філософії як школа думки. Збірник на пошану професора Степана Михайловича Возняка (до 85-річчя з дня народження) / Редколегія: В. К. Ларіонова (головний редактор), О. Б. Гуцуляк. – Івано-Франківськ : Видавництво Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2013. – (Серія «Вчені Прикарпатського національного університету»). – С. 32–51.
18. Лимонченко В. В. Конец философии как ситуация человека / В. В. Лимонченко // Філософські пошуки. Вип. XXXII. – Львів-Одеса : Cogito – Центр Європи, 2010. – С. 86–97.
19. Лимонченко В. В. Легко ли философии бремя науки ? / В. В. Лимонченко // Філософські пошуки. Вип. XXVII. – Львів-Одеса : Cogito – Центр Європи, 2008. – С. 71–80.
20. Лимонченко В. В. Актуальность несвоевременного как историко-философский принцип / В. В. Лимонченко // Історія філософії у вітчизняній духовній культурі [Текст] / відп. ред. Аляєв Г., Суходуб Т. / Тов-во рос. філ. при Укр. філ. фонді; Полтавський нац. тех. ун-т ім. Ю. Кондратюка; Ін-т філософії ім. Г.С. Сковороди НАН України; Центр гум. освіти НАН України. – Полтава: ООО «АСМІ», 2014. – С. 27–51.
21. Лимонченко В. В. Логіко-сміслова експлікація поняття “дискурс” як передумова розрізнення релігійної та філософської свідомості / В. В. Лимонченко // Вісник національного університету “Львівська політехніка”. – № 692. – Філософські науки. – Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2011. – С. 8–13.
22. Лимонченко В. В. Філософський вимір культурології / В. В. Лимонченко // Культурологічна думка : Щорічник наук. праць. — К. : Інститут культурології Національної академії мистецтв України, 2011. – №4. – С. 104–110.
23. Лимонченко В. В. Історизм та історицизм: сміслова аналітика / В. В. Лимонченко // Гілея : науковий вісник : збірник наукових праць / гол. ред. В. М. Вашкевич. – К. : Видавництво «Гілея», 2015. – Вип. 97 (6). – С. 152–155.
24. Лобковиц Н. От субстанции к рефлексии. Пути западноевропейской метафизики / Н. Лобковиц ; [пер. с нем. В. Коцюба и Н. Трубникова] // Вопросы философии. – 1995. – №1. – С. 95–105.
25. Макеева Л. Б. Может ли история философии быть интересной и полезной для современной философии? (Ответ Джона Пассмора) / Л. Б. Макеева // Историко-философский ежегодник 2008. – М.: Наука, 2009. – С.239–255.
26. Мамардашвили М. «Дьявол играет нами, когда мы не мыслимо точно / М. Мамардашвили // Как я понимаю философию. – М. : Прогресс, 1990. – С. 126–143.
27. Мамардашвили М. Вена на заре XX века / М. Мамардашвили // Как я понимаю философию. – М. : Прогресс, 1990. – С. 388–404.
28. Мамардашвили М. Идея преемственности и философская традиция / М. Мамардашвили // Как я понимаю философию. – М. : Прогресс, 1990. – С. 91–100.

29. Мамардашвили М. К. Проблема сознания и философское призвание / М. К. Мамардашвили // Как я понимаю философию / М. К. Мамардашвили. – М. : Прогресс, 1992. – С. 41–55.
30. Мамардашвили М. Наука и культура / М. Мамардашвили // Как я понимаю философию. – М. : Прогресс, 1990. – С. 291–311.
31. Мотрошилова Н. В. История философии / Н. В. Мотрошилова // Новая философская энциклопедия в четырех томах. Т. 2. – М. : Мысль, 2010. – С. 180–183.
32. Паткуль А. Начало философской истории: греки, Гегель, Хайдеггер / А. Паткуль // Докса. – 2005. – №8. – С. 141–149.
33. Петрушенко В. Історія філософії як філософія історії / В. Петрушенко // Історія філософії у вітчизняній духовній культурі / відп. ред. Аляєв Г., Суходуб Т. / Тов-во рос. філософії при Укр.філ. фондї; Центр гум. освіти НАН України. – Полтава : ООО«АСМІ», 2016. – С. 17–22.
34. Рикер П. История философии и единство истины / П. Рикер ; [пер. с фр. И. С. Вдовина, А. И. Мачульская] // Рикер П. История и истина. – СПб. : Алетейя, 2002. – С. 58–74. – (Gallicinium).
35. Рикер П. Объективность и субъективность в истории / П. Рикер ; [пер. с фр. И. С. Вдовина, А. И. Мачульская] // Рикер П. История и истина. – СПб. : Алетейя, 2002. – С. 35–57. – (Gallicinium).
36. Рорти Р. Антифундаментализм / Р. Рорти // Новая философская энциклопедия: в 4 т. / Под ред. В. С. Степина. Т. 1. – М. : Мысль, 2001. – С. 124–125.
37. Рорти Р. Историография философии: четыре жанра / Р. Рорти ; [пер. с англ. И. Джохадзе] // Джохадзе И. Д. Неопрагматизм Ричарда Рорти. – М. : Эдиториал УРСС, 2001. – С. 180–198.
38. Руткевич А. М. Как становятся историками философии во Франции / А. М. Руткевич // Историко-философский ежегодник '87. – М. : Наука, 1987. – С. 286–298.
39. Свасьян К. А. О конце истории философии / К. А. Свасьян [Электронный ресурс] // Credo new. – Режим доступа: <http://credonew.ru/content/view/507/30/>
40. Семенов Н. С. Философия и история философии / Н. С. Семёнов // Философские традиции Востока: Учебное пособие. – Мн. : ЕГУ, 2004. – С. 3–29.
41. Соловьев В. С. Жизненная драма Платона / В. Соловьев // Соловьев В. Сочинения в двух томах. Т. 2. – М. : Мысль, 1988. – С. 582–626. – (Философское наследие).
42. Соловьев Э. Судьбическая историософия М. Хайдеггера / Э. Соловьев // Прошлое трактует нас / Э. Соловьев. – М. : Политиздат, 1991. – С. 346–492.

43. Соловьев Э. Ю. Биографический анализ как вид историко-философского исследования / Э. Ю. Соловьев // Соловьев Э. Ю. Прошлое толкует нас. – М.: Политиздат, 1989. – С. 19–52.
44. Соловьев Э. Ю. История философии как музей и театр / Э. Ю. Соловьев [Электронный ресурс] // История философии вызовы XXI века. Режим доступа: <http://iph.ras.ru/page26774717.htm>
45. Ткачук М. Л. Історія філософії в культурологічному вимірі (з досвіду київських істориків філософії XIX – початку XX ст.) / М. Л. Ткачук // Наукові записки НАУКМА. Том 20. Філософія та релігієзнавство. – К. : НАУКМА, 2002. – С. 19–30.
46. Ткачук М. Л. Проблеми теорії і методології історико-філософського пізнання в інтерпретації Петра Ліницького / М. Л. Ткачук // Наукові записки НАУКМА. Том 102. Філософія та релігієзнавство. – К. : НАУКМА, 2010. – С. 43–49.
47. Ткачук М. Л. Теоретичні та методологічні проблеми історико-філософського знання у спадщині Сильвестра Гогоцького. Наукові записки. Том 19, Філософія та релігієзнавство С. 70–75.
48. Фуко М. Порядок дискурса. Инаугурационная лекция в Колледж де Франс прочитанная 2 декабря 1970 года / М. Фуко ; [пер. с франц. С. Табачникова] // М. Фуко. Воля к истине: по ту сторону знания, власти и сексуальности. Работы разных лет – М. : Касталь, 1996. – С. 48–95.
49. Фуко М. Що таке автор? / Мішель Фуко ; [пер. з фр. М. Зубрицька] // Слово. Знак. Дискурс: Антологія світової літературно-критичної думки XX ст. – Львів: Літопис, 1996. – С. 442–456. **Або:** Фуко М. Что такое автор? / М. Фуко ; [пер. с франц. С. Табачникова] // М. Фуко. Воля к истине: по ту сторону знания, власти и сексуальности. Работы разных лет – М. : Касталь, 1996. – С. 7–46.
50. Хайдеггер М. Гегель и греки / М. Хайдеггер ; [пер. с нем. В. Бибихин] // Хайдеггер М. Время и бытие. – М. : Республика, 1993. – С. 381–390.